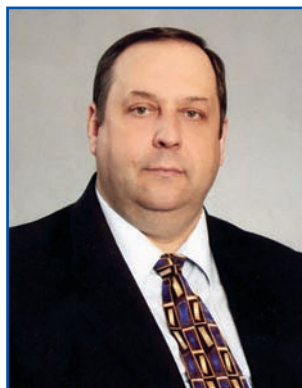

ІНСТИТУТ ПРИРОДНИЧО-ГЕОГРАФІЧНОЇ ОСВІТИ ТА ЕКОЛОГІЇ

Директор інституту —
Покась Віталій Петрович,
 доктор філософських наук, професор,
 академік Академії наук вищої школи
 України, заслужений працівник освіти
 України

*Заступник директора
 з навчально-методичної з роботи —*
Щабельська Валентина Георгіївна,
 кандидат географічних наук,
 доцент, заслужений працівник освіти
 України

**ПОКАСЬ
 Віталій Петрович**

У 1971 році підготовку вчителів біології, хімії та географії розпочав педагогічний факультет КДПУ ім. О. М. Горького. У його складі було організовано кафедру природничих дисциплін, яку очолював професор Ф. Л. Лесик. У 1972 році на базі кафедри природничих дисциплін створено природничо-географічний факультет. За період існування його деканами були професори С. І. Івченко, Ю. П. Гудзь, Б. К. Гришко-Богменко, В. П. Покась.

З 2004 року природничо-географічний факультет реорганізовано в Інститут природничо-географічної освіти та екології. Директором інституту обрано професора В. П. Покася.

ІСТОРІЯ СТВОРЕННЯ І ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНСТИТУТУ

У 1834 році на базі трирічного педагогічного інституту при Київському університеті Святого Володимира розпочалася підготовка вчителів природознавства та географії для гімназій та повітових училищ. Пізніше, з 1859 року, в університеті на дворічних педагогічних курсах почали готувати вчителів природознавства та географії для реальних училищ.

У 1870 р. товариство природодослідників м. Києва організувало вищі курси з природничих наук, які згодом були перетворені у Вищі жіночі курси, де готували вчителів природознавства та географії для жіночих гімназій. Одночасно Південне географічне товариство створює географічний інститут, який готує вчителів географії та порівняльного народознавства. Згодом учителів природознавства і географії для вищих початкових і міських училищ готував учительський інститут.

У 1920 році вищезгадані навчальні заклади були реорганізовані у Київський інститут народної освіти (КІНО) імені М. П. Драгоманова, у складі якого було два факультети: шкільний і дошкільний. Шкільний факультет мав два відділення: гуманітарне і природниче.

У 1933 році в інституті відкрито хімічний, біологічний і географічний відділи, згодом реорганізовані в біолого-хімічний й географічний факультети, на яких працювали видатні вчені О. Т. Діброва, А. А. Жавжаров, В. С. Медина, М. М. Прахов, О. М. Русько, О. Г. Соколовський, О. В. Фомін. У 1956 році ці факультети були переведені до КДУ імені Т. Г. Шевченка.

СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНСТИТУТУ

У сучасних умовах розвиток євроінтеграційних процесів в українському суспільстві вимагає модернізації системи освіти, підвищення якості підготовки фахівців та забезпечення їхньої конкурентоздатності і мобільності. З метою реалізації цього завдання кафедри Інституту природничо-географічної освіти та екології спрямовують свою діяльність на підготовку вчителя у контексті входження України в європейський освітній простір.

Забезпечення студентів інституту навчально-методичною літературою здійснюється за рахунок реалізації проекту «Електронна педагогіка», який надає доступ до електронних ресурсів кафедр з метою забезпечення можливості користування навчально-методичною літературою. У плані реалізації цього проекту викладацьким складом кафедр підготовлено 330 навчальних видань у системі «Електронна педагогіка».

Пріоритетним є вдосконалення навчально-методичної діяльності Інституту природничо-географічної освіти та екології. У колективі склалася система забезпечення якості вищої освіти, що базується на поєднанні високого рівня викладання навчальних дисциплін з ефективними формами контролю засвоєння знань студентами. Кафедри проводять великий обсяг роботи з підготовки навчально-методичного забезпечення, і насамперед, навчально-методичних комплексів, які включають: навчальні та робочі програми, електронну

базу підручників і посібників з різних курсів, методичні рекомендації для проведення лабораторних занять та самостійної роботи студентів, переліки завдань, що виносяться на самостійне вивчення, пакети контрольних завдань тестового характеру, графіки модульного контролю, критерії поточного та підсумкового контролю, що в цілому сприяє удосконаленню змісту і методики організації навчального процесу.

Особливості впровадження та досвід реалізації кредитно-модульної системи організації навчального процесу були предметом обговорення на Всеукраїнських науково-методичних конференціях та семінарах, які проведені на базі інституту: «Підвищення якості підготовки фахівців хімії у вищих педагогічних закладах освіти» (лютий 2009 р.), «Удосконалення змісту вищої географічної педагогічної освіти» (листопад 2009 р.), «Нові концепції викладання іноземної мови у світлі сучасних вимог» (листопад 2010 р.).

Запровадження рейтингових технологій активізує діяльність студентів у навчальній і науково-дослідній роботі, підвищує зацікавленість в оволодінні знаннями, а найголовніше – стимулює систематичну самостійну роботу.

Для забезпечення навчального процесу та здійснення наукової роботи відповідно до вимог сьогодення в інституті створено 6 навчально-дослідних лабораторій на кафедрі хімії, 2 – на кафедрі ботаніки, лабораторія когнітивної педагогічної нейробіології на кафедрі анатомії, фізіології і шкільної гігієни, науково-дослідна лабораторія туризму та краєзнавства – на кафедрі туризму. На кафедрі іноземних мов створено два лабораторних комплекси для вивчення іноземних мов (комп'ютери, інтерактивні дошки, аудіовізуальна техніка).

За останні три роки на базі кафедр інституту організовано та проведено п'ять Міжнародних та Всеукраїнських наукових конференцій. Викладачі інституту брали участь у роботі 142 наукових конференцій Міжнародного та Всеукраїнського рівня. На базі кафедри хімії був проведений практичний тур Всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2010» у номінації «Хімія».

Зближенню наукових досліджень і практики, зміцненню міжнародного іміджу інституту сприяє активна співпраця кафедри хімії та Шведської агенції з охорони навколишнього природного середовища. Результатом співпраці є проект «Забезпечення заходів із розробки національного плану дій щодо впровадження в Україні Стокгольмської конвенції про стійкі органічні забруднювачі». Згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України кафедру хімії включено до розробки пілотного проекту «Проблема стійких органічних забруднювачів та її місце у навчально-виховному процесі». Кафедра хімії систематично співпрацює з неурядовою організацією ВЕГО «МАМА - 86» у рамках проектів «Міжнародного хімічного секретаріату (ChemSec)», Шведської агенцією з охорони навколишнього середовища (Swedish), Шведським хімічним товариством.

Інститут має договір про співпрацю з TEST Daf інститутом міста Хаген, що входить до складу університету дистанційного навчання. Виконання зазначеного договору створює умови для активної співпраці зі службою академічних обмінів Німеччини в плані проведення тестування OnDaf на базі інституту та залучення українських студентів до стипендіальних програм DAAD. У контексті співпраці з цією службою з 2009 року на кафедрі працює викладач з Німеччини.

КАФЕДРА ХІМІЇ

Завідувач кафедри – Толмачова Валентина Сергіївна, кандидат хімічних наук, доцент

Створена у 1973 р. У 1973 р. обов'язки завідувача кафедри виконувала кандидат хімічних наук, доцент Н. В. Романова. У період з 1974 по 1985 р.р. завідувачем кафедри був кандидат хімічних наук, доцент В. П. Ткач. З 1985 до 2003 р. кафедру очолювала кандидат хімічних наук, доцент С. В. Нікітіна. З 2003 р. кафедру хімії очолює кандидат хімічних наук, доцент В. С. Толмачова

Сьогодні у складі кафедри 13 викладачів, які забезпечують на високому науково-методичному рівні підготовку фахівців зі спеціальностей «хімія», «біологія», «екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування», ОКР – «бакалавр», «спеціаліст», «магістр». Це професори, доцент хімічних наук – М. В. Вовк («Фізико-хімічні методи дослідження»), В. В. Лобанов («Основи квантової хімії»); доценти – кандидат хімічних наук В. С. Толмачова («Органічна хімія вуглеводнів та функціональних похідних вуглеводнів», «Хімія гетероциклічних сполук», «Сучасна термінологія і номенклатура хімічних сполук», «Прикладні аспекти хімії»), кандидат хімічних наук С. В. Нікітіна («Основи хімічних виробництв»), кандидат хімічних наук В. П. Прокопенко («Аналітична хімія», «Хімія координаційних сполук», «Основи хроматографії»), кандидат хімічних наук В. А. Богатиренко («Фізична хімія», «Колоїдна хімія», «Неорганічний синтез», «Кристалохімія», «Хімія Землі і проблеми екології»), кандидат хімічних наук С. В. Качан («Аналітична хімія», «Будова речовини»), кандидат педагогічних наук Н. В. Кухельна («Біохімія», «Хімія навколишнього середовища», «Загальна хімія з основами біогеохімії»), доцент О. М. Ковтун («Біоорганічна хімія», «Органічний синтез», «Історія хімії», «Хімія природних сполук»), доцент кандидат педагогічних наук Н. А. Прибора («Хімія високомолекулярних сполук», «Техніка демонстраційного експерименту», «Матеріалознавство»), С. І. Вуколова («Неорганічна хімія», «Основи хімічних виробництв»), Л. С. Крикля («Загальна хімія», «Загальна та неорганічна хімія»), А. А. Іщенко («Основи хімічної безпеки», «Органічна хімія», «Інформаційні технології в хімії»).

Навчально-допоміжний персонал кафедри у складі завідувача лабораторіями Н. В. Гавриленко, завідувача лабораторії органічної хімії та органічного синтезу Л. Л. Михайлової, завідувача лабораторії аналітичної хімії В. А. Дорошенко, завідувача лабораторії неорганічної хімії Л. В. Шафаренко, завідувача лабораторії фізичної хімії та неорганічного синтезу О. М. Андреевої, старшого лаборанта лабораторії біохімії С. Р. Грицай відповідає разом з викладачами за якісне проведення лабораторних робіт з курсів хімічних дисциплін і бере активну участь в організації науково-дослідної роботи студентів.

Науковий напрям роботи кафедри пов'язаний зі змістом, формами, методами і засобами фахової підготовки учителів хімії. Наукова тематика направлена насамперед на удосконалення кредитно-модульної технології навчання, впровадження принципів інтеграції, диференціації та гуманітаризації у зміст хімічних дисциплін, розвиток сучасної хімічної термінології та номенклатури, розв'язання

питань хімічної безпеки у підготовці вчителя хімії, дослідження об'єктів довкілля і біологічно активних речовин фізико-хімічними методами та методами квантової хімії.

Викладачі кафедри є авторами підручників, навчальних посібників, методичних рекомендацій з курсів хімічних дисциплін для учнів ЗНЗ та студентів педагогічних ВНЗ, так, за 2008–2012 рр. вийшло з друку понад 500 публікацій. Вони активно співпрацюють з Інститутами академії наук України: Інститутом органічної хімії, Інститутом експериментальної патології, онкології і радіобіології, Інститутом хімії поверхні, Інститутом сорбції та проблем ендоекології, Інститутом молекулярної біології і генетики.

КАФЕДРА БОТАНІКИ

Завідувач кафедри — Чорний Іван Борисович, кандидат біологічних наук, доцент

Кафедра ботаніки окремо існує з 1973 року. Її почергово очолювали професори Ф. Л. Лесик, С. І. Івченко, О. Д. Гончар. З 1982 року керівником кафедри є доцент І. Б. Чорний.

Протягом останніх років на кафедрі працюють висококваліфіковані ботаніки і фізіологи рослин: доценти І. Б. Чорний, Н. В. Мельниченко, І. С. Івченко, А. В. Кустовська, Н. О. Постернак, Н. М. Журавель, викладачі С. М. Білявський, І. М. Єжель. Суттєву допомогу в організації та проведенні навчального процесу надають працівники навчально-допоміжного персоналу Т. О. Векліч та Л. В. Козаченко.

Протягом останніх років викладачами складено і впроваджено у навчальний процес понад 20 навчальних програм нормативних і спеціальних курсів з ботаніки, ґрунтознавства, основ ґрунтознавства і географії ґрунтів, фізіології рослин, основ філогенії рослин, основ біотехнології та генної інженерії, мікології, фітоценології, основ біоценології, радіобіології, дендрології, загальної біології, біохімії рослин тощо, за якими здійснюються підготовка вчителів біології та географії, а також екологів за освітньо-кваліфікаційними рівнями «бакалавр», «спеціаліст» і «магістр».

Професорсько-викладацький склад кафедри приділяє багато уваги підготовці дипломних робіт студентами Інституту. Щороку кафедра рекомендує до захисту 15–20 наукових робіт. Частина випускників-дипломників вступає до аспірантури наукових ботанічних установ Києва та інших міст України. Тільки в Інституті ботаніки імені М. Г. Холодного НАН України та ботанічних садах Києва працює понад 20 наших випускників. Більшість з них захистили дисертації, успішно працюють над розробкою актуальних тем і обіймають високі посади. Серед них В. І. Мельник, доктор біологічних наук, завідувач відділом природної флори Національного ботанічного саду імені М. М. Гришка НАН України; С. Л. Мосякін, доктор біологічних наук, завідувач відділу вищих рослин, директор Інституту ботаніки імені М. Г. Холодного НАН України; В. В. Новосад, кандидат біологічних наук, директор Ботанічного музею Інституту ботаніки імені М. Г. Холодного НАН України.

КАФЕДРА ЗООЛОГІЇ

Завідувач кафедри — Бровдій Василь Михайлович, доктор біологічних наук, професор

Кафедру засновано у 1972 році. Першим її завідувачем був професор І. С. Кучеров (1972–1973 рр.). Протягом 1974–1987 рр. кафедру очолював доцент В. І. Таращук. За цей час було чимало зроблено для організації матеріальної бази кафедри, її навчальної та науково-дослідної роботи, добору та підготовки викладачів. З 1987 року діяльністю кафедри керує доктор біологічних наук, професор, академік Української екологічної академії наук і Академії наук вищої школи, заслужений діяч науки і техніки України В. М. Бровдій.

Сьогодні на кафедрі навчальний і навчально-виховний процес забезпечують кандидати біологічних наук, доценти О. В. Пархоменко, Н. П. Чепурна і Т. М. Настека, кандидат сільськогосподарських наук, доцент О. Т. Лагутенко, кандидат педагогічних наук, старший викладач І. В. Лапига. Викладачі на належному науковому та науково-методичному рівнях викладають зоологію, еволюційне вчення, біогеографію, генетику з основами селекції, філогенію тваринного світу, ентомологію, еволюційну екологію, паразитологію, національну екополітику, інноваційні технології в освіті, основи сільського господарства.

Кафедра зоології є провідною серед зоологічних кафедр педагогічних вищих навчальних закладів України, на базі якої щорічно проходять стажування викладачі інших вищих навчальних закладів освіти України. Поряд із впровадженням у системи неперервної фахової підготовки студентів, кафедра впровадила в навчальний процес кредитно-модульну систему оцінювання знань студентів. Відповідно до її вимог були оновлені нормативні, робочі та варіативні навчальні програми з усіх дисциплін, які забезпечує кафедра. За редакцією проф. В. М. Бровдія в інституті опубліковано навчально-методичний комплекс навчальних програм з біологічних дисциплін освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» і «магістр».

Кафедра підтримує тісний зв'язок зі школами, гімназіями, ліцеями і коледжами, в яких викладачі виступають з доповідями з питань загальної біології, зоології, обладнання біологічних кабінетів, беруть участь у шкільних олімпіадах, проводять заняття в гуртках юних зоологів. Викладачі кафедри обмінюються науковими публікаціями та колекційними зоологічними роботами із вченими США, Франції, Німеччини, Великої Британії, Канади, Японії, Угорщини, Болгарії, Чехії, Росії, Молдови та інших країн.

КАФЕДРА АНАТОМІЇ, ФІЗІОЛОГІЇ ТА ШКІЛЬНОЇ ГІГІЄНИ

Завідувач кафедри — Плиска Олександр Іванович, доктор медичних наук, професор

Як базова кафедра виникла в 1976 році. До цього мала статус секції при кафедрі зоології. У 1976 р. спеціальною постановою Міністерства освіти України кафедра анатомії, фізіології та шкіль-

ної гігієни стала окремим підрозділом при природничо-географічному факультеті. Її очолювали професори І. С. Кучеров, М. Н. Шабатура, Б. Г. Хоменко; доцент В. О. Федько.

Зараз кафедрою керує доктор медичних наук, професор О. І. Плиська. Кафедра забезпечує викладання 16 навчальних дисциплін, серед яких провідними є фізіологія людини і тварин, анатомія людини, фізіологія вищої нервової діяльності, вікова фізіологія і валеологія та ін.

На кафедрі працюють кандидати біологічних наук, доценти О. В. Благодарова, Н. В. Лебединець, а також сумісники доктор медичних наук заслужений лікар України хірург вищої кваліфікаційної категорії старший науковий співробітник І. В. Хомяк, кандидат біологічних наук, доцент М. М. Груша.

На сьогодні при кафедрі діють дві навчальні і одна наукова лабораторії, що спрямовані на дослідження актуальних проблем фізіології людини, анатомії, вікової фізіології, валеології, розвитку та гігієни дітей, що впливає з напрямку наукових досліджень «Природно-математичні науки».

Наукова робота професорсько-викладацького складу проводиться за двома напрямками: «Фізіологія і патофізіологія серцево-судинної системи в онтогенезі» та «Управління процесом формування здоров'я учнівської і студентської молоді». Викладачі кафедри співпрацюють з науковцями Інституту фізіології НАНУ імені О. О. Богомольця, Інституту серцево-судинної хірургії імені М. Амосова, ІГМЕ імені О. М. Марзеєва АМНУ.

КАФЕДРА ФІЗИЧНОЇ ГЕОГРАФІЇ

Завідувач кафедри — Міхелі Сергій Володимирович, кандидат географічних наук, доцент

Була створена у червні 1975 р. Першим завідувачем став доктор географічних наук, професор І. П. Половина, який керував кафедрою з 1975 по 1995 рр. У 1995–1999 рр. кафедрою очолював кандидат географічних наук, доцент В. Ю. Пестушко. З 1999 по 2005 рр. завідувачем кафедри був кандидат геолого-мінералогічних наук, доцент В. Г. Чирка. У 2005–2006 рр. обов'язки завідувача кафедри виконував кандидат географічних наук, доцент Г. Д. Проценко. З 2006 р. кафедру очолює кандидат географічних наук, доцент С. В. Міхелі.

У різні роки до професорсько-викладацького складу входили доценти І. І. Волошин, Г. І. Воронова, Л. О. Горбачова, В. А. Дубняк, Н. І. Кононенко, М. Ю. Кулаківська, Г. Є. Уварова, В. Г. Чирка, П. О. Шкрябій, Я. І. Ющенко, старші викладачі Н. В. Гавриленко, В. І. Гетьман, М. П. Задорожний, В. І. Костишина, В. В. Родіна, В. О. Сасихов, Д. В. Свідзінська. Нині навчальний процес на кафедрі забезпечують завідувач кафедри, доцент С. В. Міхелі (курси «Фізична географія материків та океанів», «Основи ландшафтознавства», «Історія і методологія українського ландшафтознавства»), професор І. П. Половина (курс «Взаємодія суспільства і природи»), доценти В. О. Міщенко (курс «Геологія»), О. О. Винарчук (курси «Метеорологія та кліматологія», «Гідрологія», «Фізична географія України», «Сучасні методи фізико-географічних

досліджень»), старші викладачі К. О. Буткалюк (курс «Туристичні карти та атласи з основами топографії»), В. В. Головка («Фізична географія України»), Т. С. Сергієнко («Загальне землезнавство», «Раціональне використання і охорона природних ресурсів»), І. М. Харенко (курс «Картографія з основами топографії»), викладачі І. В. Лапига (курси «Геоінформаційні технології в географії», «Нові інформаційні технології») і О. М. Саченко («Геоморфологія», «Фізична географія України», «Фізична географія материків і океанів»).

Кафедра підтримує наукові та науково-методичні зв'язки із навчальними і науково-дослідними установами: географічним факультетом Київського національного університету імені Тараса Шевченка, кафедрою географії Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя, Уманським державним педагогічним університетом імені П. Г. Тичини, відділами геоморфології і ландшафтознавства Інституту географії НАН України, Інститутом геологічних наук НАН України, Українським науково-дослідним гідрометеорологічним інститутом, Центральною гідрофізичною обсерваторією України, Інститутом педагогіки АПН України тощо.

КАФЕДРА ЕКОНОМІЧНОЇ І СОЦІАЛЬНОЇ ГЕОГРАФІЇ

Завідувач кафедри — Щабельська Валентина Георгіївна, кандидат географічних наук, доцент

Функціонує з 1975 року. Першим її завідувачем був академік АН УРСР М. М. Паламарчук (1975–1976 рр.). В цей період посилились зв'язки кафедри з плановими органами та пріоритетною стала тематика, пов'язана з системно-структурним аналізом процесів виробничого комплексоутворення та з розвитком наукових досліджень з питань агропромислової інтеграції.

Кафедра економічної і соціальної географії нараховує у своєму складі 6 штатних викладачів: кандидати географічних наук, доценти В. Г. Щабельська, Т. А. Гринюк, Т. В. Буличева, К. О. Буткалюк, старший викладач І. М. Харенко та викладач Ю. Ю. Пологовська. Знаковим є той факт, що 70% складу кафедри — випускники природничо-географічного факультету (В. Г. Щабельська, Т. А. Гринюк, А. А. Мозговий, І. М. Харенко, Ю. Ю. Пологовська).

На сучасному етапі розвитку географічної освіти під керівництвом завідувача кафедри доцента В. Г. Щабельської розпочато значний обсяг робіт з оновлення структури та змісту фундаментальних навчальних дисциплін. Цей процес ув'язується з підготовкою нових навчальних планів в системі підготовки спеціаліста та магістра з географії. Зміст навчальних курсів максимально наближений до реальних потреб спеціаліста в галузі географії. Одночасно формується нова парадигма у підготовці фахівця з географії кваліфікаційного рівня «магістр», значно посилено аспект практичного застосування набутих знань, введено до навчальних планів нові навчальні дисципліни: «Маркетингова географія», «Міждержавні інтеграційні структури», «Конструктивні основи раціонального природокористування».

Члени кафедри беруть участь в роботі науково-методичної комісії з географії, з педагогічної освіти Міністерства освіти і науки України, в спеціалізованих радах з присвоєння вчених ступенів, в ролі опонентів на захисті кандидатських дисертацій зі спеціальності 11.00.02 – «економічна і соціальна географія». Викладачі кафедри здійснюють розробку конкурсних завдань та є членами журі обласних та всеукраїнських олімпіад юних географів-краєзнавців, читають лекції та проводять науково-методичні наради з вчителями географії.

Кафедрою організовано постійно діючий семінар методоб'єднання географів Києво-Святошинського району, здійснюється науково-методична співпраця з Українським НДІ педагогіки НАПН України. Кафедра здійснює наукові зв'язки з вченими вищих педагогічних закладів Чехії (м. Брно), Польщі (м. Краків).

КАФЕДРА ІНОЗЕМНИХ МОВ

Завідувач кафедри – Турчинова Ганна Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент

Витоками кафедри іноземних мов були три кафедри, які у перші повоєнні роки забезпечували процес викладання англійської, німецької та французької мов. У 1952 р. після переведення факультету іноземних мов Київського педагогічного інституту імені О. М. Горького до Київського Інституту іноземних мов було створено єдину кафедру загальноінститутського значення, яку очолила доцент К. В. Єнакієва. З 2007 року кафедру іноземних мов природничих факультетів очолює кандидат педагогічних наук, доцент Г. В. Турчинова.

Викладачі кафедри регулярно проходять стажування. Також на стажування до нашої кафедри приходять представники інших ВНЗ та студенти Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут», Національного економічного університету імені Гетьмана та Лейпцизького університету (Німеччина) – Жасмін Шварц, Заріна Задербек.

За сім років 986 студентів брали участь в іспиті Тест-ДаФ (TestDaF), 456 студентів – ТестАС.

Кафедра іноземних мов підтримує міжнародні зв'язки. У 2011 році до наших студентів завітали професор Віденського університету Імбі Зооман. Також відбулась зустріч із аташе з питань культури посольства ФРН Гаральдом Германом. У жовтні 2010 р. кафедра зініціювала читання лекцій із сучасної літератури Німеччини для студентів НПУ імені М. П. Драгоманова доктором Вернером Біхеле, Йенський університет імені Фрідріха Шиллера (Німеччина). У жовтні 2011 р. та вересні 2012 р. приїздили до України з метою читання лекцій студентам НПУ імені М. П. Драгоманова професори Віденського університету Маргарете Вагнер та Імбі Зооман. У грудні 2012 року відбулася зустріч з директором Австрійського культурного форуму при Посольстві Австрії в Україні Форст-Баттаглією.

Кафедра іноземних мов виступила ініціатором проведення Всеукраїнської науково-методичної конференції «Нові концепції викладання іноземних мов в контексті Болонського процесу», яка успішно пройшла в листопаді 2007 р. та листопаді 2010 р.

Сьогодні кафедра налічує 20 викладачів, з них 1 доктор філологічних наук, 4 кандидати наук, доцентів, 2 старших викладачі. Науково-педагогічний склад кафедри має у своєму розпорядженні найновіше технічне забезпечення навчального процесу. Успішно функціонує комп'ютерний клас, підключений до мережі Інтернет. Він використовується як для самостійної роботи студентів, так і для практичних занять.

КАФЕДРА ТУРИЗМУ

Завідувач кафедри – Обозний Василь Васильович, доктор педагогічних наук, професор

Кафедру створено у 2009 році. Вона єдина у структурі педагогічних вищих навчальних закладів України, що здійснює підготовку майбутніх менеджерів туризму зі спеціальностей «Туризмознавство», «Туризм» та краєзнавчо-туристську підготовку педагогічних фахівців зі спеціальності «Географія».

Навчальний процес забезпечують 13 співробітників (доктори наук В. В. Обозний, І. Г. Смирнов, кандидати наук О. В. Борисова, Л. В. Головка, О. О. Горелов, А. І. Довгань, Г. О. Обиход, О. В. Романенко, І. М. Шпильовий, викладачі: Л. П. Бартош, В. В. Головка, Ю. П. Івашко, працівники лабораторії Л. В. Герасимчук, Л. В. Іванюк).

Кафедра туризму у 2012–2016 рр. розробляє чотири взаємопов'язані проекти (освітньо-профорієнтаційний проект «Навчання і пошуково-дослідницька робота в Малій академії наук»; організаційно-дослідницький проект «Становлення та розвиток Науково-навчального центру «Синеvir»; науково-дослідницький проект «Теоретичні та методичні засади ступеневої педагогічної підготовки магістрів туризму в умовах педагогічного університету (у форматі Болонського процесу)»; науково-дослідницький проект «Поєднана підготовка педагогічних та туристських кадрів»), виконання яких спрямовано на створення інтегративної інноваційної системи професійної підготовки майбутніх менеджерів туризму в умовах педагогічного вищого навчального закладу.

У співдружності з вчителями київських загальноосвітніх закладів, педагогами Київської МАН кафедра туризму проводить з учнями 9–11 класів м. Києва навчальні заняття та здійснює їхнє консультування щодо підготовки пошуково-дослідницьких робіт. Використовується розроблена і апробована організаційно-методична система пошуку, навчання і професійної орієнтації здібної учнівської молоді у системі МАН.

Кафедра туризму підтримує зв'язки з навчальними закладами, установами та організаціями за напрямками: підготовка кадрів для сфери туризму; розвиток регіонального туризму та краєзнавства; дослідження проблем розвитку туристського бізнесу; розвиток шкільного та спортивного туризму; організація навчально-технологічної практики в туристських фірмах; розвиток шкільної туристсько-краєзнавчої роботи та становлення системи пошуку, навчання та профорієнтації здібної учнівської молоді.

КАФЕДРА ЕКОЛОГІЇ

*Завідувач кафедри — Волошина Наталя Олексіївна,
доктор біологічних наук, доцент*

З 2002 року в Інституті природничо-географічної освіти та екології ведеться підготовка бакалаврів денної та заочної форми навчання за спеціальністю «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування», з 2006 року – спеціалістів-екологів та 2007 року – магістрів за спеціальністю «Екологія та охорона навколишнього середовища».

Кафедру екології з 2001 по 2011 рр. очолював кандидат біологічних наук, доцент Ю. А. Скиба, а з 2011 р. – доктор біологічних наук, доцент Н. О. Волошина. Частка штатних співробітників кафедри з науковими ступенями та вченими званнями становить 90%: кандидати наук, доценти (О. М. Лазебна, О. М. Царенко, В. Г. Шевченко, Е. В. Компанець, Т. М. Красильнікова, О. В. Турубара), старший викладач О. М. Гармата.

Професорсько-викладацький склад кафедри забезпечує викладання 48 дисциплін фахової підготовки та курсу «Основи екології» для студентів усіх спеціальностей, які готує НПУ імені М. П. Драгоманова.

Колективом кафедри підготовлено понад 300 наукових праць, з них 15 підручників та посібників для середньої школи і вищих навчальних закладів, які видані з грифом «Рекомендовано МОН України», 17 патентів, 50 методичних вказівок та рекомендацій.

Кафедра підтримує творчі зв'язки з науково-дослідними установами, Київським обласним держуправлінням екології й природних ресурсів та загальноосвітніми навчальними закладами м. Києва та Київської області та вищими навчальними закладами. Серед них: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Національний університет біоресурсів та природокористування України, Ботанічний сад імені академіка О. В. Фоміна; Національний ботанічний сад імені М. М. Гришка НАН України; Інститут зоології імені І. І. Шмальгаузена, Інститут ботаніки імені М. Г. Холодного, Національний еколого-натуралістичний центр, Науковий центр екомоніторингу та біорізноманіття мегаполісу НАНУ та ін.; комунальне підприємство «Київський міський будинок природи» та інші.

КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ПРИРОДНИЧО-ГЕОГРАФІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

*Завідувач кафедри — Кобернік Сергій Георгійович,
доктор педагогічних наук, доцент*

Створена у 1982 році. У різні періоди завідувачами кафедри були професори О. Д. Гончар, О. Г. Ярошенко, І. В. Мороз. З квітня 2009 р. кафедру очолює доцент С. Г. Кобернік. Сьогодні у штаті кафедри працює 5 викладачів: доценти С. Г. Кобернік, Т. Є. Буяло, Т. С. Іваха, О. А. Цуруль, Л. А. Покась.

За роки існування кафедра стала провідним науково-методичним центром університету й забезпечує методичну підготовку висококваліфікованих фахівців з біології,

географії та хімії для загальноосвітніх і вищих навчальних закладів на рівні сучасних вимог.

За період існування кафедри викладачами підготовлено і надруковано понад 800 наукових праць загальним обсягом майже 1700 друкованих аркушів.

Підсумки наукових досліджень висвітлюються на Міжнародних та Всеукраїнських науково-практичних конференціях з питань розвитку методики навчання біології, хімії, географії.

Викладачі кафедри систематично підтримують зв'язки із закладами освіти України, особливо з базовими загальноосвітніми школами, надають вчителям науково-методичну допомогу, яка реалізується за такими напрямками: читання авторських курсів лекцій з актуальних методичних проблем, організація та проведення семінарів в областях України, проведення шкільних біологічних, хімічних і географічних олімпіад, консультації з вчителями, допомога у зміцненні навчально-матеріальної бази кабінетів географії, біології, хімії загальноосвітніх шкіл.

Багато років кафедра плідно співпрацює з Інститутом педагогіки НАПН України, Національним еколого-натуралістичним центром, регіональними інститутами післядипломної освіти педагогічних кадрів, педагогічними університетами.

Викладачі кафедри є членами науково-методичних комісій, експертних рад та робочих груп Міністерства освіти і науки України, беруть активну участь у розробці держбюджетних та міжнародних проектів у галузі освіти.

КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ І ПСИХОЛОГІЇ

*Завідувач кафедри — Покась Віталій Петрович,
доктор філософських наук, професор*

Була створена у серпні 2005 р. у зв'язку із необхідністю поглиблення фахової підготовки майбутніх спеціалістів та підвищення їхньої професійної компетентності.

Очолює кафедру педагогіки та психології випускник інституту, доктор філософських наук, професор В. П. Покась. Професійну підготовку студентів забезпечують досвідчені фахівці: доктор психологічних наук, доцент А. М. Грись, кандидати психологічних наук, доценти О. А. Виходцева, Л. М. Кузнецова, С. П. Поліщук, О. Б. Сидоренко, кандидат педагогічних наук, доцент Л. Є. Пундик, викладачі С. С. Агапшук, Ю. О. Кокойло.

Студенти засвоюють знання з базових психолого-педагогічних дисциплін: теорія та історія педагогіки, педагогіка, соціальна педагогіка, педагогіка вищої школи, педагогічна творчість, методика виховної роботи, історія психології, загальна психологія, соціальна психологія, вікова та педагогічна психологія, психодіагностика, патопсихологія, основи психоконсультації та психокорекції, психологія конфлікту, організація і методика проведення соціально-педагогічного тренінгу, тренінг мотивації діяльності, тренінг самопізнання, психологія роботи з соціально дезадаптованими неповнолітніми.